

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Tertia, Qva Continentvr Hermiae Sozomeni
Salaminij lib. 9. Euagrij Scholastici Epiphanensis lib. 6

Christopherson, John

[Köln], 1569

De viris sanstis qui in Aegypto id temporis floruerunt, scilicet Ionne, Or,
Ammon, Beno, Theona, Copretelle, Elia, Apella, Isidoro, Serapione,
Dioscoro, & Eulogio. Cap. XXVIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12718

SOZOMENI HISTOR.

prævaluerint, neque ad valdè multos manarint, nò modò
causis, quas suprà percensuimus, sed etiam monachis eius
ætatis in primis ascribi debet. Nam quotquot in Syria,
Cappadocia, & regionibus circumiacentibus vitam cole-
bant monasticam, doctrinæ concilij Niceni mordicus ad-
hæsere. Nam parum aberat quin tota illa regio à Cilicia
ad phœnices vsq; secta Apollinarii, Eunomij autem à Ci-
licibus & monte Tauro, ad Hellespontum ferè & Con-
stantinopolim infecta fuisset. Vterque enim gentes, tum
quibuscum versabantur, tum vicinas, faciliè ad suas opini-
ones perduxerunt. At verò idem ferè istis accidit, quòd
antè Arianis acciderat. Nam populus in hisce regionibus
monachos, quos diximus, propter virtutem & rectè facta
magnopere admirata, eos verè de fidè sentire credebat, &
qui aliter sentirent, illos vtpote doctrinis adulterinis cor-
ruptos detestabatur: non aliter sanè atque Aegyptij, qui
monachorum suorum doctrinam secuti, Arianis strenuè
restiterunt.

*De viris sanctis qui in Aegypto id temporis flo-
ruerunt, scilicet Ioanne, Or, Ammon, Beno,
Theona, Copretelle, Elia, Apella, Isidoro, Sera-
pione, Dioscoro, & Eulogio. CAP. XXVIII.*

IAm quidem se offert occasio, vt eorum, qui in orbe
Christiano se vitæ monasticæ id temporis dedebant,
mentionem faciam, totq; ex illorum numero perfe-
quar, quot pro virili mea parte potero. Nam ea ætas san-
ctissimorū virorū copiā effudit planè maximā. In ijs autè,
quos in Aegypto floruisse cognouimus Ioānes faciliè pri-
mas tenebat: cui Deus nò minus, q̄ antiquis prophetis, res
futuras alijsq; hominibus obsuras patefecit: largitusq; est
ei etiam facultatē medendi illis, quos perturbationes cor-
poris & morbi insanabiles diuexabant. Hinc addo Orem
qui ab ineunte adolescentia in solitudine ætatem de-
gerat, assiduè Deum hymnis celebrans. Vixit herbis & ra-
dicibus quibusdā: aquā, sicubi repperit, bibit. Vbi autè grā-
dis narū factus est, iussu diuino in Thebaidem translatus,
plurimis præfuit monasteriis. Neque etiam ipse facultatis
diuina

diuina edendi miracula expers fuit. Nam precibus solum morbos & dæmones expulit. Qui licet literarum ignarus, libris tamen non eguit ad recordationē: sed quicquid mēte complectebatur, illud nulla delere poterat oblio. In ea etiam orbis terrarum parte Ammon monasticum vitæ genus excolebat. Iste Tabenneositis præfuit, tria que circiter millia habuit discipulorum. Item Benus & Theonas cōuentus rexere monachorum, viri diuina præsciētia & propheta repleti. Traditur quidem Theonam doctrinæ Aegyptiorum, Græcorum, & Latinorum peritū fuisse, & ad triginta annorum spatium silentium exercuisse: Benū autem à nemine vnquam visum, vel ira arsisse, vel iurasse, vel mentitum esse, vel temerarium, leue, aut verbum abiectum dixisse. Eodem tempore fuere Copres, Hells, & Elias. Ferunt Copræ à Deo tributum esse, vt ægrotationes & morbos varios sanaret, vt imperaret dæmonibus: Hellen autē à puero ferē in disciplina monastica institutum, plurima edidisse miracula: sic, vt ignem gestaret in sinu, & vestem non vreret: qua re vna monachos, qui vnā cum eo degebant ætatem, magnopere ad illū imitandum incitatos esse, præsertim cum ad piam eius viuendi rationem diuinā miraculorum edendorum vim adiunctam cernerent. Per idem tempus Elias non longē ab Antinopoli vitam egit monasticam, cum iam decem erat & centum annos natus. Antē quod tempus solus ad septuaginta annos solitudinē incoluisse dicitur. Et quanquam ætate adeo prouecta erat, non tamen ieiuniis & seuera viuendi disciplina se exercere destitit. Inter istos item Apelles tum percelebris fuit: qui in monasteriis Aegypti circa Achorin plurima edidit miracula. Istum cum in opere fabrili teneretur occupatus, (hanc namque artem profitebatur) spectrum dæmonis noctu, habitu mulieris formosæ, q̄ cōtinens esset, tentare cepit. Qui ferro, quod iam poliebat, ex igni extracto, dæmonis faciem exussit. Dæmon autem cum fremitu & eiulatione aufugit. Per id temporis inter monachos longē illustrissimi patres erant Isidorus, Serapiō, & Dioscorus. Isidorus monasterium vndiq; cinxit muro, & sedulō prouidit, ne quisq; eorū, qui intus erant, egrederetur, res tamen oēs haberet ad vitā necessarias. Serapiō propē Arsenoicē vitā

T ij egit,

SOZOMENI HISTOR.

egit, & monachis circiter decem millibus præfuit. Quos omnes sic instituit, vt propriis laboribus res necessarias, tñ pararent sibi, tum aliis egentibus suppeditarent. Tempore verò æstatis mercede conducti, solent fruges demetere, inducti satis frumenti & sibi reponerent, & aliis monachi impertiebantur. Dioscoro autem non plures, quàm centum fuere in disciplinam traditi. Qui cum esset præbyter, sacerdotio summa cum diligentia perfunctus est: inq; eos, qui ad sacra accedebat mysteria accuratè inquisiuit, & exquisitum de illis exercuit iudicium: adeo vt nisi mente antè perpurgata, & nullius admisi sceleris conscia ipsi accedere non auderent. Itemq; in dandis sacris mysteriis Eulogius presbyter eodem tempore etiam multo accuratius in hominum vitam inquirere solet: quem ferunt, cum sacrum faciebat, mentes accedentium ad mysteria ita præsciuisse, vt peccata eorum palam coargueret, & res in cuiusq; mente occultatas perspicuè contueretur. Itaque eos, qui aliquid delicti admiserant, aut de aliquo improbo facinore consilium iniuerant, ad tempus arcebat ab altari, peccatumque eorum planum omnibus fecit: quos postea penitentia purgatos denuò ad mysteria admisit.

De monachis in Thebaide degentibus, Apollo, Dorotheo, Piammone, Ioanne, Marco, Macario, Apollodoro, Mose, Paulo, qui vitam Pherina agebat, Paco, Stephano, & Pior.

CAPVT XXIX.

IN istorum numero Apollo quoq; fuit, qui vixit in Thebaide: Hic cum pubescere inciperet, vitæ monasticæ se dicauit. Qui cum in solitudine ad quadraginta annos vixisset, diuino oraculo iussus, speluncam ad radices montis cuiusdam locis ab hominibus habitatis vicini occupauit. Qui etiam præ miraculorum multitudine breui magnam nominis celebritatem est consecutus, & q̄ plurimis præfuit monachis. Nam tam vtilibus ad vitam disciplinis utebatur, vt multos alliceret. Sed quænam fuerit eius disciplinæ ratio, & quanta q̄q; diuina fecerit miracula, Theotheus ecclesiæ Alexandrinæ antistes accuratè narrat: qui nō illius modò, sed aliorum etiã cōplurium, de quibus facta est